

دختر شاه پریان روی ویلچر

عکس و گزارش: اعظم لاریجانی

مأموریت مراکز فراگیر، فراهم آوردن بستری مناسبی است که کودکان و نوجوانان دارای نیازهای ویژه (نابینا، ناشنوا و معلولان حرکتی) بتوانند در کنار اعضای سالم کانون، از امکانات و خدمات مختلف بهره‌مند شوند. تجهیز این مراکز به کتاب‌هایی با خط بریل، قفسه صوتی و دستگاه به‌دید، و همین‌طور آموزش

«خوشحالم که چشم دلت زرق و برق دنیا و آدم‌هایش را نمی‌بیند.»
این بخشی از نامه‌ای است که سیده مینو مبارک‌آبادی در مرکز فرهنگی هنری شماره ۲۱ کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان برای دوست نابینایش نوشته است. این مرکز یکی از ۱۶ مرکز فراگیر کانون است.

از طرف دیگر، برپایی برنامه‌های ویژه مثل برنامه روز جهانی معلولان، در معرفی این مراکز به این دسته از کودکان کمک می‌کند.

اگر گروهی از این کودکان و نوجوانان امکان آمدن به این مراکز را نداشته باشند، مربیان با دست پر، مثلاً با همراه کتاب‌های قصه، گل برای سفالگری و وسایل و ابزار لازم به دیدن این بچه‌ها در مدارس آن‌ها می‌روند. پیش آمده است که این مراکز هزینه رفت و آمد از مدرسه به کانون را هم متقبل شده‌اند.»

طاهره بشیر، مربی فرهنگی، از سال ۱۳۷۶ در کانون پرورش فکری حضور دارد و از بدو فعالیت مراکز فراگیر در سال ۱۳۸۱ با کودکان و نوجوانان

مربیان برای ارتباط و آموزش کودکان و نوجوانان با نیازهای ویژه، باعث شده است افراد معلول به رغم محدودیت‌هایی که دارند، به آموختن، روابط اجتماعی و داشتن اعتمادبه‌نفس تشویق شوند. خانم میترا ناظم، مدیر این مرکز فرهنگی هنری، دارای ۲۳ سال سابقه کار در مراکز مختلف کانون است که سه سال آن به تجربه ایشان در مرکز فراگیر اختصاص دارد. از او درباره فعالیت‌های ویژه مراکز فراگیر پرسیدم.

«هدف از به‌وجود آمدن این مراکز این است که کودکان دارای نیازهای ویژه در کنار بچه‌های عادی باشند.

مربیان برای آموزش این کودکان و رفتار با آن‌ها حدود ۲۰۰ ساعت آموزش دیده‌اند که با در نظر گرفتن محدودیت‌ها و مشکلات کودک بتوانند فعالیت‌های مناسب برای او تدارک ببینند.

این فعالیت‌ها شامل نقاشی، سفالگری، قصه‌گویی، نمایش و ... است.

یکی از این فعالیت‌ها قصه‌گویی است که همه کودکان، اعم از سالم و دارای محدودیت، می‌توانند از آن استفاده کنند. مربی قصه را همراه با زبان اشاره می‌خواند. به این ترتیب، کودکان نابینا، سالم و ناشنوا و معلولان حرکتی در کنار هم در ماجراجویی‌های کتاب سهیم می‌شوند.»

از او پرسیدم: «این کودکان چگونه از فعالیت‌های مرکز مطلع می‌شوند؟» پاسخ داد: «از طریق کانون به مدارس استثنایی اطلاع‌رسانی می‌شود.

marakeze faragir.blogfa.com

طاهره بشیر

اهداف این کارگروه‌ها دستیابی به راهکارهایی است که فاصله بین این کودکان و بچه‌های عادی را از بین ببرند. در این مراکز اکثر بچه‌های عادی به خوبی توانسته‌اند با کودکان و نوجوانان با نیازهای ویژه ارتباط داشته باشند. حتی بعضی از این ارتباطات به رفاقت تبدیل شده است.

دارای نیازهای ویژه همراه بوده است. او به ایجاد کارگروه‌هایی برای مناسب‌سازی فعالیت‌های فرهنگی برای کودکان و نوجوانان با نیازهای ویژه اشاره می‌کند؛ از جمله، قصه‌گویی، انواع کاردستی، و روخوانی کتاب. خانم بشیر می‌گوید: «یکی از

سال گذشته جشنواره عروسکی با نیازهای ویژه برگزار شد. در این جشنواره، کودکان عادی عروسک‌هایی با نیازهای ویژه ساختند. لاله و لادن، کودکی روی ویلچر، عروسک نابینا و کودکی سرطانی از جمله عروسک‌هایی هستند که بچه‌های عادی ساخته‌اند. این کار تفاوت‌های فردی را به بچه‌های عادی یادآوری و آن‌ها را به دوستی و توجه به این کودکان ترغیب می‌کند.» طاهره بشیر به نمایش خیمه‌شب‌بازی با موضوع دختر شاه پریان اشاره می‌کند: «عروسکی روی ویلچر، نقش دختر شاه پریان را دارد؛ دختری که بسیار خواهان دارد و مورد توجه است. در این نمایش، کودکان عادی عروسک‌گردان بودند و بچه‌های نابینا، صدایشه. قهرمان این قصه نیز عروسکی روی ویلچر است.» ۱۶ سال از افتتاح اولین مرکز فراگیر در کانون پرورش فکری گذشته است و افتتاح مراکز دیگر در تهران و سایر استان‌های کشور همچنان ادامه دارد.

۸ کتاب لمسی

۸ فایل صوتی به صورت (CD) در این پوستر به کودکان معلول، در کنار کودکان سالم اطلاع‌رسانی می‌کند.